

PROTOKÓŁ
posiedzenia komisji habilitacyjnej
powołanej dla przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego
dr Ewy Golachowskiej
z dnia 13 stycznia 2014 r.

Dnia 13 stycznia 2014 r. w siedzibie Pracowni Instytutu Slawistyki Pan w Warszawie zebrała się komisja habilitacyjna, powołana decyzją Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów z dn. 3 września 2013 r. do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Ewy Golachowskiej. Komisja spotkała się w składzie:

1. przewodniczący komisji – prof. dr hab. Wojciech Chlebda (Uniwersytet Opolski),
2. recenzent – prof. dr hab. Elżbieta Smulek (emerytowany profesor) Uniwersytetu Warszawskiego),
3. recenzent – prof. dr hab. Bogdan Walczak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu),
4. recenzent – prof. dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska (Uniwersytet Warszawski),
5. członek komisji – prof. dr hab. Iwona Kabzińska-Stawarz (Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie),
6. członek komisji – dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch (Instytut Slawistyki PAN w Warszawie),
7. sekretarz komisji – dr hab. Wanda Szulowska (Instytut Slawistyki PAN w Warszawie).

Posiedzenie komisji otworzył przewodniczący – prof. Wojciech Chlebda, przedstawiając w skrócie sylwetkę Habilitantki oraz przypominając pokrótce zasady procedowania zgodne z nową ustawą. Przedmiotem dyskusji szczególowej był autoreferat Habilitantki i recenzje oraz opracowane na piśmie opinie członków komisji. Przewodniczący przypomniał także, że wskazanym przez Habilitantkę osiągnięciem (zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule zawodowym w zakresie sztuki – Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.) jest monografia *Jak mówić do Pana Boga? Wielojęzyczność katolików na Białorusi na przełomie XX i XXI wieku*. Ta właśnie monografia powinna zatem podlegać ocenie w pierwszej kolejności.

W swej recenzji prof. Elżbieta Smułkowa zwróciła uwagę na fakt, że zainteresowania socjolingwistyczne Habilitantka wykazywała już w okresie pisania pracy magisterskiej, a monografia przedstawiona do oceny jako podstawowe osiągnięcie naukowe jest rezultatem pogłębionych badań z tego właśnie zakresu językoznawstwa. Docenia samodzielne zebranie materiału do analizy podczas kilku wyjazdów terenowych w różne okolice Białorusi. Podkreśla, że poszukiwanie odpowiedzi na istotne pytanie: „czy coraz powszechniejsze używanie w liturgii Kościoła katolickiego języka białoruskiego zmienia status i zakres funkcjonowania polszczyzny w środowiskach katolickich na Białorusi; jeśli tak to jaki to ma wpływ na identyfikację narodową katolików mieszkających w tym kraju” jest tym istotniejsze, że w dotychczasowej literaturze przedmiotu istnieje silne powiązanie między wyznawaną religią i świadomością narodową. Akcentuje, że wyniki przedstawione w omawianej pracy, tj. stwierdzenie, że wśród młodego pokolenia „nie ma antagonizmu pomiędzy polszczyzną i białoruszczyzną oraz narodowością polską i białoruską i możliwe jest świadome budowanie własnej tożsamości na różnych poziomach czerpiących z obu tradycji: polskiej i białoruskiej” stanowią novum w poświęconej temu zagadnieniu literaturze przedmiotu. Recenzentka zwraca również uwagę na znaczenie, jakie ma dla czytelnika zamieszczenie w drugiej części omawianej monografii polskich i białoruskich tekstów wywiadów, przeprowadzonych przez Habilitantkę podczas prac terenowych.

Walory poznawcze monografii *Jak mówić do Pana Boga? Wielojęzyczność katolików na Białorusi na przełomie XX i XXI wieku* podkreśla w swej recenzji prof. Bogdan Walczak. Szczególnie zwraca uwagę na następujące „względy i okoliczności”: wybór tematu, aktualność danych językowych, naukową i dydaktyczną wartość rozdziału *Problemy językowe Kościoła katolickiego na Białorusi w XX wieku w literaturze przedmiotu*, bogactwo materiałowe, tj. zapisy rozmów z informatorami, szczególnie ze względu na to, że język dzisiejszych użytkowników polszczyzny to właściwie idiolekty. Recenzent wskazuje też na istotne cechy warsztatu naukowego Habilitantki, do których zalicza: prymat empirii, wyrażający się solidną podstawą źródłowo-materiałową, ostrożność w wyciąganiu wniosków i formułowaniu tez oraz przyjętą przez Nią właściwą postawę badawczą oraz „ważne i interesujące wyniki naukowe”.

W swej recenzji prof. Ewa Wolnicz-Pawłowska – poza dokonaniem pozytywnej oceny, w której zwraca szczególną uwagę na: „ wagę wybranego przez Autorkę tematu w całym kontekście problematyki społecznej i kulturowo-językowej współczesnej Białorusi” oraz na „sposób realizacji zadania badawczego” jako jedyna z recenzentów poza przedstawieniem wartości naukowych omawianej pracy, wskazuje też na pewne – Jej zdaniem –

niedociągnięcia. Wątpliwości Recenzentki wzbudza podtytuł książki. Pisze: „[...] to nie fenomen wielojęzyczności stanowi przedmiot obserwacji autorki, ale przemiany świadomościowe dotyczące języka i narodowości przy stałej wyznaniowej. Skutkuje to daleko idącym ograniczeniem opisu zjawisk językowych. Brak też jest – według Recenzentki – „choćby skrótowego wyjaśnienia, skąd i kiedy pojawia się ta wielojęzyczność, a także – skąd katolicyzm i język polski na Białorusi?”. Zarzuca też Autorce, że „[...] informacje o badanej grupie są rozproszone w tekście”. Uważa również za zbędne stosowanie zapisu fonetycznego w pierwszej części monografii. W końcu podkreśla, że brak opisu idiolektów zubożył omawiane opracowanie.

Po wystąpieniach recenzentów, którzy pokrótce zreferowali zawartość swoich opinii, głos zabrali członkowie komisji – panie profesor Iwona Kabzińska-Stawarz i Zofia Sawaniewska-Moch – oraz prof. Wojciech Chlebda, przewodniczący komisji, którzy przedstawili swój punkt widzenia na sylwetkę naukową i dorobek Habilitantki (opinie dołączone zostały do protokołu). W dyskusji, jaka się wywiązała, wszyscy recenzenci a także pozostali członkowie komisji podkreślali również spory dorobek Habilitantki w zakresie pozostałych osiągnięć naukowych, Jej czynny udział w życiu naukowym, w tym w licznych konferencjach naukowych (ponad 20), z których wielu jest współorganizatorką. Jej ogromne zaangażowanie, z jakim pełni funkcję prezesa Zarządu Fundacji Sławistycznej (m.in. pozyskanie w MNiSW funduszy na sfinansowanie 24 publikacji). Dr Ewa Golachowska w latach 2009-2012 była kierownikiem grantu MNiSW, później NCN. Od dwóch kadencji jest również przedstawicielem niesamodzielnych pracowników naukowych w Radzie Naukowej IS PAN a także członkiem Rady Naukowej Akademickiego Centrum Badań Euroregionalnych w Gorzowie oraz Rady Naukowej pisma „Adeptus” (IS PAN).

Na w pełni pozytywną, kompleksową ocenę dorobku Habilitantki składa się także Jej zaangażowanie dydaktyczne (seminaria dla doktorantów Instytutu Sławistyki PAN, konwersatorium socjolingwistyczne, wykłady i ćwiczenia z gramatyki historycznej dla studentów polonistyki UKSW a także wykład z podstaw językoznawstwa dla studentów etnologii UW, wykłady dla studentów sławistyki na Białorusi; opiekun naukowy na obozie dialektologicznym na Białorusi), osiągnięcia na polu międzynarodowej współpracy naukowej (od 2011 r. jest kierownikiem dwóch międzynarodowych tematów badawczych we współpracy naukowej Polskiej Akademii Nauk i Akademii Nauk Białorusi).

Na zakończenie dyskusji przewodniczący komisji, prof. Wojciech Chlebda zarządził głosowanie w sprawie podjęcia uchwały o wydaniu pozytywnej opinii w sprawie nadania dr Ewie Gołachowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

Zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym głosowanie odbyło się w trybie jawnym. Głosowało 7 osób. Za wydaniem pozytywnej opinii w sprawie nadania dr Ewie Gołachowskiej stopnia doktora habilitowanego głosowało 7 osób, przeciw – 0, wstrzymało się od głosu – 0.

Stwierdza się, że Komisja podjęła stosowną Uchwałę.

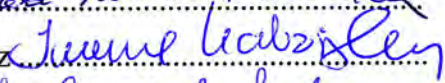
Protokół odczytano i przyjęto.

Przewodniczący komisji: prof. dr hab. Wojciech Chlebda

Recenzent: prof. dr hab. Elżbieta Smułek

Recenzent: prof. dr hab. Bogdan Walczak

Recenzent: prof. dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska

Członek komisji: prof. dr hab. Iwona Kabzińska-Stawarz

Członek komisji: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch

Sekretarz komisji: dr hab. Wanda Szulowska

Warszawa, 13 stycznia 2014 r.